

Broj: 01-406/22
Podgorica, 18.10.2022.godine
JJ/JJ

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, u skladu sa odredbom člana 41 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Sl. list CG", br. 42/11 i 32/14) postupajući po pritužbi X X iz Bijelog Polja, dao je sledeće

MIŠLJENJE

I UVOD

1. U pritužbi koja nam je dostavljena se između ostalog navodi: da X X smatra da su povrijeđena prava njene maloljetne djece sina X X i kćerke X; da su povrijeđena prava nje kao samohrane majke; da je pravosnažnom odlukom Osnovnog suda u Bijelom Polju P.br.1324/15 od 18.12.2015.godine sporazumno razveden brak između nje i X X i da je maloljetna kćerka X povjerena majci, a maloljetni X ocu na odgoj, čuvanje i vaspitanje; da je odbijen tužbeni zahtjev X X kojim je tražila da se izmjeni donešena presuda i da se maloljetni X povjeri njoj kao majci na dalje čuvanje, odgoj i vaspitanje uz obavezu oca da daje za djecu doprinos izdržavanju koje odredi sud; da je dobila poziv od strane socijalnog radnika da se njen bivši muž X X obratio zahtjevom da majka preuzme sina nad kojim otac ima starateljstvo iz razloga što putuje za Njemačku; da je pristala da preuzme dijete ali samo uz posredovanje centra i prostorijama centra uz pisani zapisnik; da joj je centar predložio da se dogovori sa ocem, međutim sa istim dogovorom nema i da je odbila da komunicira sa njim; da je centar odlučio da ne želi da učestvuje u tome i da pomoć u preuzimanju djeteta nije u njihovoj nadležnosti; da navodi da dijete neće preuzeti bez nadzora socijalnih radnika jer dijete treba da kod nje boravi 30 dana; da zbog ranijih loših iskustava ne želi da preuzima odgovornost, jer ne želi da razmišlja šta može da se desi, jer ponašanje njenog sina je nepredvidivo i odnosi nijesu sređeni.

II POSTUPANJE ZAŠTITNIKA

2. Povodom iznijetih navoda, Zaštitnik je pokrenuo ispitni postupak i zatražio izjašnjenja od JU Centra za socijalni rad za Opštinu Bijelo Polje, o radnjama i mjerama koje su preduzimali.

3. Zaštitniku je JU Centar za socijalni rad za Opštinu Bijelo Polje, dostavio izjašnjenje u kojem se između ostalog navodi: da je presudom Osnovnog suda u Bijelom Polju P.br.1324/15 od 18.12.2015. godine sporazumno razveden brak između X X i X X, koji iz bračne zajednice imaju dvoje djece, stariju ćerku X i mlađeg sina X. Presudom je maloljetna X povjerena majci na ogoj, čuvanje i vaspitavanje, dok je maloljetni X povjeren ocu X X. Ovom presudom osim povjere djece uređen je i način održavanja ličnih odnosa između djece i roditelja sa kojim djeca ne žive a roditelji nisu obavezani da doprinose izdržavanju djeteta koje ne živi sa njima. Presudom je precizno uređeno vidanje roditelja sa djecom, preuzimanje i vraćanje djece na određenom mjestu u određeno vrijeme. Roditelji djece su jedno prema drugom više puta podnosili predloge za ograničenje odnosno lišenje roditeljskog prava, otac protiv majke u odnosu na dijete koje živi kod njega - maloljetnog X X majka takođe protiv oca u odnosu na maloljetnog sina X. Osnovni sud je te predloge odbacivao a Viši sud potvrđivao presudu Osnovnog suda. Kod Osnovnog suda u Bijelom Polju i sada je u toku postupak po predlogu oca djeteta za ograničenje odnosno lišenje roditeljskog prava protiv majke X X u odnosu na sina X, gdje je od strane suda upućen zahtjev Centru za socijalni rad vezano za davanja nalaza i mišljenja.

-da se dana 19.05.2022. godine, otac maloljetnog X X, X X obratio Centru za socijalni rad Bijelo Polje, zahtjevom da Centar obavijesti majku djeteta X X kako bi ona preuzela njihovog

sina X na period od 30 dana od 27.05.2022. godine, dok se on ne vrati sa godišnjeg odmora. X je u dopisu naveo da želi da ide kod svoje druge supruge u Njemačku i da nema gdje da ostavi sina Xa s obzirom da X osporava odvođenje sina X u inostranstvo. Stručni radnik Centra je uspostavio kontakt sa X, obavijestio je o zahtjevu oca djeteta i u telefonskom razgovoru ona je izjavila da pristaje da uzme dijete. Na ovaj zahtjev X X je odgovoreno pisanim putem dana 24.05.2022. godine i dopisom je obaviješten da X želi da preuzme dijete. Istim dopisom je X upućen da je važećom sudskom presudom uređen način kontakta djeteta sa roditeljem sa kojim dijete ne živi i da Centar za socijalni rad ne može na drugačiji način uređivati kontakt u odnosu na to kako je uređen sudskom presudom. X je upućen da se za drugačiji kontakt djece dogovaraju roditelji u određenim situacijama ako je to u interesu djece.

-dana 26.05.2022. godine X X se obratila zahtjevom Centru za socijalni rad i navela da se predomisli i da ne želi da se dogovara sa ocem djece jer kako navodi sa njim dogovora nema i da otac djeteta nije davao dijete na kontakt kako je to uređeno presudom o razvodu a sada traži kad njemu odgovara da ona uzme dijete. X je tražila da dijete preuzme u Centru za socijalni rad. Na ovaj dopis X X je Centar odgovorio kao i X X.

-da je Centar za socijalni rad više puta usmjeravao roditelje da se za izmjenu sudske presude u dijelu povjere djece obrate nadležnom Sudu i oni su to i činili ali je Sud odbijao njihove predloge.

-dana 30.05.2022.godine X X je podnijela novi zahtjev Centru za socijalni rad i tražila da maloljetnog X vida u prostorijama Centra kao i da maloljetna kćerka X koja je povjerena njoj ostvaruje kontakt sa ocem u prostorijama Centra za socijalni rad. Po ovom zahtjevu Centar je napravio uvid u spise predmeta, analizirani su propisi i utvrđeno je sledeće o čemu je X u pisanoj formi obaviještena dana 15.06.2022. godine. U spisima predmeta utvrđeno je da je presudom P.br. 460/20 od 15.10.2021. godine Osnovni sud u Bijelom Polju odbio njen zahtjev u kojem je tražila izmjenu sudkse presude P.br. 1324/15 od 18.12.2015. godine u pogledu povjere djeteta mlđb. X X kao i da se u presudi navede da otac djeteta preuzima dijete od nje u Centru za socijalni rad i vraća ga takođe posredstvom Centra za socijalni rad. O svemu je obaviještena X a predočeno joj je da je Centar za socijalni rad kao i stranke u postupku dužan da poštuje presudu suda kojom su uređeni odnosi između roditelja i djece u pogledu načina i mjesta održavanja ličnih kontakata sa djecom, i da nema zakonska ovlašćenja da samoinicijativno postupa u uređenju tih odnosa. Centar je to dužan uraditi samo ukoliko je to propisano zakonom ili određeno sudskom presudom. U ovoj konkretnoj situaciji činjenica da postoji presuda u kojoj Sud odbija tužbu X X u pogledu izmjene povjere djeteta i posredovanja Centra za socijalni rad u ostvarivanju ličnih kontakata roditelja i djece, dodatno ukazuje na to da Centar nema zakonske mogućnosti da usvoji zahtjev imenovane i postupi po njemu.

-da su odnosi između X X i X X visoko konfliktni i praćeni su čestim sudskim postupcima u kojima je Centar nebrojeno puta učestvovao dajući nalaze i mišljenja po zahtjevima. Centar za socijalni rad je donosio i mjeru - Nadzor nad vršenjem roditeljskog prava za oba roditelja. Centar za socijalni rad se u nekoliko navrata izjašnjavao i Ministarstvu rada i socijalnog staranja, Centru bezbjednosti, Osnovnom državnom tužilaštvu, inspekcijски nadzor Inspekcije za socijalnu i dječju zaštitu po postupanjima u ovom predmetu vršen je nekoliko puta i uvijek je utvrđeno da su postupali u skladu sa zakonom i najboljim interesom djece.

III UTVRĐENE ČINJENICE

4. Na osnovu navoda iz pritužbe, izjašnjenja i dostavljene dokumentacije u ispitnom postupku je utvrđeno:

- da je presudom Osnovnog suda u Bijelom Polju P.br.1324/15 od 18.12.2015. godine sporazumno razveden brak između X X i X X;
- da su u bračnoj zajednici dobili dvoje djece, kćerku X i sina X ;
- da je presudom maloljetna X povjerena majci na ogoj, čuvanje i vaspitavanje, dok je maloljetni X povjeren ocu X X;
- da je sudskom presudom uređen način kontakta djece sa roditeljem sa kojim dijete ne živi te da Centar za socijalni rad ne može na drugačiji način uređivati kontakt u odnosu na to kako je uređen sudskom presudom, a da drugačije kontakte sa djecom dogovaraju roditelji u određenim situacijama ako je to u interesu djece;

- da su roditelji djece jedno prema drugom više puta podnosili predloge za ograničenje odnosno lišenje roditeljskog prava;
- da je Osnovni sud u Bijelom Polju odbacivao predloge za ograničenje odnosno lišenje roditeljskog prava a Viši sud u Bijelom Polju potvrđivao presudu Osnovnog suda u Bijelom Polju;
- da je pred Osnovnim sudom u Bijelom Polju u toku postupak po predlogu oca djeteta za ograničenje odnosno lišenje roditeljskog prava protiv majke X X u odnosu na sina X;
- da je dana 30.05.2022.godine X X podnijela novi zahtjev Centru za socijalni rad i tražila da maloljetnog X vidi u prostorijama Centra kao i da maloljetna kćerka X koja je povjerena njoj ostvaruje kontakt sa ocem u prostorijama Centra za socijalni rad;
- da je Centar u sudskim postupcima nebrojeno puta učestvovao dajući nalaze i mišljenja po zahtjevima; donosio mjeru - Nadzor nad vršenjem roditeljskog prava za oba roditelja, te preduzimao brojne radnje u skladu sa zakonom a u cilju ostvarivanja najboljeg interesa djece.

IV RELEVANTNI PROPISI

5. Ustav Crne Gore („Sl. list CG“ br.1/2007 i 38/2013) propisuje da:

Crna Gora jemči i štiti prava i slobode. Prava i slobode su nepovredivi.

Svako je obavezan da poštuje prava i slobode drugih. (Član 6)

Zabranjena je svaka neposredna ili posredna diskriminacija, po bilo kom osnovu. (Član 8)

Svako ima pravo na jednaku zaštitu svojih prava i sloboda. (Član 19)

Roditelji su obavezni da brinu o djeci, da ih vaspitavaju i školuju. (Član 72)

Dijete uživa prava i slobode primjerno njegovom uzrastu i zrelosti.

Djetetu se jemči posebna zaštita od psihičkog, fizičkog, ekonomskog i svakog drugog iskorišćavanja ili zloupotrebe. (član 74)

6.Konvencijom o pravima djeteta UN-a propisano je:

U svim akcijama u vezi s djecom, bez obzira da li ih poduzimaju javne ili privatne društvene dobrotvorne institucije, sudovi, upravne vlasti ili zakonska tijela, najbolji interesi djeteta biće od prvenstvenog značaja.

Države-potpisnice uzimaju na sebe da osiguraju djetetu zaštitu i brigu koja je potrebna za njegovu dobrobit, uzimajući u obzir prava i dužnosti njegovih roditelja, zakonskih staratelja ili drugih pojedinaca zakonski odgovornih za njega, i da bi se ovo postiglo, preduzeće sve zakonske i upravne mjere. (Član 3. stav 1 i 2)

Države-potpisnice će osigurati da se institucije, službe i ustanove odgovorne za brigu o djeci i njihovu zaštitu pridržavaju standarda uspostavljenih od odgovarajućih vlasti, naročito u pogledu sigurnosti, zdravlja, u broju i prikladnosti njihovog osoblja kao i odgovarajućeg nadzora nad njima. (čl. 3)

Države-potpisnice se slažu da se obrazovanje djeteta usmjeri ka:

(a) Razvoju dječije ličnosti, talenta i mentalnih i fizičkih sposobnosti do njihovih punih mogućnosti;

(d) Pripremi djeteta za odgovoran život u slobodnom društvu, u duhu razumijevanja, mira, tolerancije, jednakosti ..(čl. 29 stav 1 tačka 1 i 4)

7. Porodični zakon Crne Gore ("Sl. list RCG", br. 1/2007 i "Sl. list CG", br. 53/2016 i 76/2020) propisuje:

Prava djeteta su nedjeljiva, uzajamno povezana i cjelovito se ostvaruju.

Država je dužna da poštuje i unapređuje prava djeteta i preduzima potrebne mjere za zaštitu djeteta od zanemarivanja, zlostavljanja, eksploatacije i diskriminacije.

Svako je dužan da obavijesti centar za socijalni rad (u daljem tekstu: organ starateljstva) o povredi prava djeteta za koju sazna.

Mjere kojima se zadire u porodični život dopuštene su samo ako se zaštita članova porodice ne može obezbijediti na manje restriktivan način, pružanjem usluga socijalne i dječje zaštite.

U ostvarivanju, unapređivanju i zaštiti prava djeteta nadležni organi, ustanove, javne službe i pojedinci dužni su da međusobno sarađuju. (Član 5)

Svako je dužan da se rukovodi najboljim interesom djeteta u svim aktivnostima koje se direktno ili indirektno tiču djeteta.

Najbolji interes djeteta ima prioritet i utvrđuje se polazeći od:

- prava djeteta;

- mišljenja i želje djeteta;

- uzrasta, razvojnih sposobnosti i drugih ličnih svojstava djeteta;

- potrebe zaštite života i zdravlja djeteta;
- potrebe osiguranja bezbjednosti djeteta;
- potrebe fizičkog, emocionalnog, obrazovnog, socijalnog i drugog razvoja djeteta;
- prethodnog iskustva i okolnosti u kojima dijete živi;
- drugih okolnosti i stanja koja mogu da utiču na dobrobit djeteta. (Član 5b)

Bračni supružnici sporazumno odlučuju o podizanju zajedničke djece i o tome kako će urediti odnose i obavljati poslove koji se tiču bračne, odnosno porodične zajednice. Član 44

Roditeljsko pravo sačinjavaju prava i dužnosti roditelja da se brinu o ličnosti, pravima i interesima svoje djece. (Član 59)

Roditeljsko pravo pripada majci i ocu zajedno. (Član 60)

Dijete ima pravo na život i razvoj u zdravoj i bezbjednoj životnoj i socijalnoj sredini.

Dostojanstvo djeteta je neprikosnoveno i svi su dužni da ga poštuju i štite.

Svi su dužni da postupaju prema djetetu uz poštovanje njegove ličnosti i individualnosti. (Član 61a)

Dijete ima pravo da živi sa roditeljima i pravo da se roditelji o njemu staraju prije svih drugih.

Pravo djeteta da živi sa roditeljima može biti ograničeno samo sudskom odlukom kada je to u najboljem interesu djeteta.

Sud može donijeti odluku o odvajanju djeteta od roditelja ako postoje razlozi za ograničenje ili lišenje roditeljskog prava ili u slučaju nasilja u porodici.

Dijete koje je navršilo 15 godina života i koje je sposobno za rasuđivanje može odlučiti sa kojim će roditeljem živjeti.

U slučaju spora u pogledu vršenja roditeljskog prava nad djetetom iz stava 4 ovog člana, sud donosi odluku u skladu sa željom djeteta, osim ako je to suprotno njegovom najboljem interesu. (Član 62)

Dijete ima pravo da održava lične odnose sa roditeljem sa kojim ne živi.

Pravo djeteta da održava lične odnose sa roditeljem sa kojim ne živi može biti ograničeno samo sudskom odlukom kada je to u najboljem interesu djeteta.

Sud može donijeti odluku o ograničavanju prava djeteta da održava lične odnose sa roditeljem sa kojim ne živi ako postoje razlozi za ograničenje ili lišenje roditeljskog prava ili u slučaju nasilja u porodici. (Član 63)

Dijete ima pravo na najbolje moguće životne uslove za svoj pravilan i potpun fizički, psihički i emocionalni razvoj, u skladu sa svojim razvojnim potrebama. (Član 64)

Roditeljsko staranje podrazumijeva odgovornosti, dužnosti i prava roditelja, u svrhu zaštite i unapređenja ličnih i imovinskih prava i dobrobiti djeteta i obuhvata čuvanje, podizanje, vaspitanje, obrazovanje, zastupanje, izdržavanje, kao i upravljanje i raspolaganje imovinom djeteta.

Roditelji su dužni da roditeljsko staranje vrše u najboljem interesu djeteta, u skladu sa njegovim razvojnim potrebama i mogućnostima.

Roditelji imaju pravo da dobiju sva obavještenja o djetetu od obrazovnih i zdravstvenih ustanova. (Član 69)

Roditelji imaju pravo i dužnost da sa djetetom razvijaju odnos zasnovan na ljubavi, povjerenju i uzajamnom poštovanju i da dijete usmjeravaju ka usvajanju onih vrijednosti koje imaju univerzalni karakter. (Član 71)

Roditelj koji samostalno vrši roditeljsko pravo dužan je da omogući i podstiče održavanje ličnih odnosa djeteta sa drugim roditeljem, srođnicima i licima sa kojima dijete vezuje posebna bliskost, ukoliko to nije ograničeno sudskom odlukom.

Roditelj koji sa djetetom održava lične odnose ne smije svojim ponašanjem ometati drugog roditelja u vršenju roditeljskog prava. (Član 79a)

Sud odlukom u vanparničnom postupku može roditelju koji nesavjesno vrši prava ili dužnosti prema djetetu ograničiti roditeljsko pravo.

Ograničenjem roditeljskog prava roditelju se može oduzeti vršenje jednog ili više prava i dužnosti prema djetetu, osim dužnosti da izdržava dijete.

Sud će roditelju oduzeti pravo da živi sa djetetom ako u većoj mjeri zanemaruje podizanje i vaspitanje djeteta ili zbog prilika u porodici postoji opasnost za pravilno podizanje djeteta.

Smatra se da roditelj u većoj mjeri zanemaruje podizanje i vaspitanje djeteta naročito ako ne brine dovoljno o ishrani, higijeni, odijevanju, medicinskoj pomoći, redovnom pohađanju škole, ne sprečava dijete u štetnom druženju, skitnji, prosjačenju ili krađi. (Član 85)

Postupak za ograničenje roditeljskog prava pokreće sud po službenoj dužnosti, na predlog organa starateljstva, drugog roditelja ili djeteta.

Ograničenje roditeljskog prava se određuje u trajanju do godinu dana.

Žalba protiv odluke iz člana 85 ovog zakona ne odlaže izvršenje.

Prije isteka roka iz stava 2 ovog člana sud će ispitati sve okolnosti slučaja i u najboljem interesu djeteta novom odlukom vratiti roditeljima ograničeno pravo, produžiti trajanje izrečene mjere ili izreći drugu mjeru za zaštitu najboljeg interesa djeteta. (Član 86)

Organ starateljstva dužan je da roditeljima pruža odgovarajuće oblike pomoći i podrške i preduzima potrebne mjere radi zaštite prava i najboljeg interesa djeteta, a na osnovu neposrednog saznanja ili obavještenja. (Član 80)

8. Zakonom o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore („Službeni list CG” br. 42/11 i 32/14) propisano je:

Zaštitnik/ca samostalno i nezavisno, na načelima pravde i pravičnosti, preduzima mjere za zaštitu ljudskih prava i sloboda, kad su povrijeđena aktom, radnjom ili nepostupanjem državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave i lokalne uprave, javnih službi i drugih nosilaca javnih ovlašćenja (u daljem tekstu: organi), kao i mjere za sprječavanje mučenja i drugih oblika nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja i kažnjavanja i mjere za zaštitu od diskriminacije. (Član 2)

Zaštitnik/ca nije ovlašćen/a da mijenja, ukida ili poništava akte organa.

Zaštitnik/ca ne može da zastupa stranke u postupku, niti da u njihovo ime ulaže pravna sredstva, osim u slučaju iz člana 27 stav 2 ovog zakona. (Član 22)

Nakon završetka ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik/ca daje mišljenje o tome da li je, na koji način i u kojoj mjeri došlo do povrede ljudskih prava i sloboda.

Kad Zaštitnik/ca utvrdi da je došlo do povrede ljudskih prava i sloboda, mišljenje sadrži i preporuku o tome šta treba preduzeti da bi se povreda otklonila, kao i rok za njeno otklanjanje. (Član 41)

Starješina/ka, odnosno lice koje rukovodi organom na čiji rad se preporuka odnosi obavezan je da, u ostavljenom roku, dostavi izvještaj o preduzetim radnjama za izvršenje preporuke.

Ukoliko starješina/ka, odnosno lice koje rukovodi organom ne postupi po preporuci u određenom roku, Zaštitnik/ca može upoznati neposredno viši organ, podnijeti poseban izvještaj ili obavijestiti javnost. (Član 42)

O rezultatima ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik/ca obavještava podnosioca/teljku pritužbe dostavljanjem mišljenja. (Član 43)

V ZAKLJUČNA OCJENA

9. Zaštitnik ljudskih prava i sloboda nakon sprovedenog ispitnog postupka i dobijene dokumentacije zaključuje da je JU Centar za socijalni rad za Opštinu Bijelo Polje predizimao mjere i radnje iz svoje nadležnosti, te svojim postupanjima nijesu ugrozili najbolje interese maloljetnih X i X. Naime sud je donio presudu P.br.1324/15 od 18.12.2015. godine u kojoj je regulisao način ostvarivanja komunikacije djece i roditelja sa kojim ne žive.

Zaštitnik takođe zapaža da je Centar više puta usmjeravao roditelje da se za izmjenu sudske presude u dijelu povjeravanja djece obrate nadležnom sudu, da je obavljao razgovor kako sa ocem tako i sa majkom djece ali da nije mogao uspostavljati nove modele načina viđanja, iz razloga što je jedan već bio utvrđen i naveden u pravosnažnoj sudskoj odluci Osnovnog suda u Bijelom Polju.

S tim u vezi Zaštitnik podsjeća na odredbe Porodičnog zakona koji propisuje da pravo djeteta da živi sa roditeljima može biti ograničeno samo sudskom odlukom kada je to u najboljem interesu djeteta. Sud može donijeti odluku o odvajanju djeteta od roditelja ako postoje razlozi za ograničenje ili lišenje roditeljskog prava ili u slučaju nasilja u porodici. Dijete koje je navršilo 15 godina života i koje je sposobno za rasuđivanje može odlučiti sa kojim će roditeljem živjeti. U slučaju spora u pogledu vršenja roditeljskog prava nad djetetom iz stava 4 ovog člana, **sud** donosi odluku u skladu sa željom djeteta, osim ako je to suprotno njegovom najboljem interesu. Pravo djeteta da održava lične odnose sa roditeljem sa kojim ne živi može biti ograničeno samo sudskom odlukom kada je to u najboljem interesu djeteta. Sud može donijeti odluku o ograničavanju prava djeteta da održava lične odnose sa roditeljem sa kojim ne živi ako postoje razlozi za ograničenje ili lišenje roditeljskog prava ili u slučaju nasilja u porodici.

Takođe podsjeća da roditelj koji samostalno vrši roditeljsko pravo dužan je da omogući i podstiče održavanje ličnih odnosa djeteta sa drugim roditeljem, srodnicima i licima sa kojima dijete vezuje posebna bliskost, ukoliko to nije ograničeno sudskom odlukom. Roditelj koji sa djetetom održava lične odnose ne smije svojim ponašanjem ometati drugog roditelja u vršenju roditeljskog prava. Sud odlukom u vanparničnom postupku može roditelju koji nesavjesno vrši prava ili dužnosti prema djetetu ograničiti roditeljsko pravo. Ograničenjem roditeljskog prava roditelju se može oduzeti vršenje jednog ili više prava i dužnosti prema djetetu, osim dužnosti da izdržava dijete. Postupak za ograničenje roditeljskog prava pokreće sud po službenoj dužnosti, na predlog organa starateljstva, drugog roditelja ili djeteta.

Zaštitnik takođe ukazuje na odredbe Porodičnog zakona kojima je propisano da roditeljsko pravo sačinjavaju prava i dužnosti roditelja da se brinu o ličnosti, pravima i interesima svoje djece. Roditeljsko pravo pripada majci i ocu

zajedno. Dijete ima pravo na život i razvoj u zdravoj i bezbjednoj životnoj i socijalnoj sredini. Dostojanstvo djeteta je neprikosnoveno i svi su dužni da ga poštuju i štite. Svi su dužni da postupaju prema djetetu uz poštovanje njegove ličnosti i individualnosti. Takođe dijete ima pravo da živi sa roditeljima i pravo da se roditelji o njemu staraju prije svih drugih. Pravo djeteta da živi sa roditeljima može biti ograničeno samo sudskom odlukom kada je to u najboljem interesu djeteta.

Zaštitnik napominje da roditeljsko staranje podrazumijeva odgovornosti, dužnosti i prava roditelja, u svrhu zaštite i unaprijeđenja ličnih i imovinskih prava i dobrobiti djeteta i obuhvata čuvanje, podizanje, vaspitanje, obrazovanje, zastupanje, izdržavanje, kao i upravljanje i raspolaganje imovinom djeteta. Roditelji su dužni da roditeljsko staranje vrše u najboljem interesu djeteta, u skladu sa njegovim razvojnim potrebama i mogućnostima.

Zaštitnik takođe napominje da je primarna briga roditelja da se staraju o djeci, a ako se iscrpe te mogućnosti ili pokažu neadekvatnim, od strane Centra treba pristupiti odgovarajućim oblicima pomoći i podrške i preduzimanju potrebnih mjera radi zaštite prava i najboljeg interesa djeteta, a na osnovu neposrednog saznanja ili obavještenja.

Zaštitnik primjećuje da je pred Osnovnim sudom u Bijelom Polju u toku postupak po predlogu oca djeteta za ograničenje odnosno lišenje roditeljskog prava protiv majke X X u odnosu na sina X te saglasno Ustavu Crne Gore i Zakonu o sudovima („Sl.list CG“, br.11/15), sudsku vlast vrše sudovi koji su samostalni i nezavisni i sude na osnovu Ustava, zakona i potvrđenih i objavljenih međunarodnih ugovora. Takođe, Zakonom o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore („Sl.list CG“ br.42/11 i 32/14), propisano je da Zaštitnik nema ovlašćenja u odnosu na rad sudova, osim u slučajevima odugovlačenja sudskog postupka ili neizvršavanja sudskih odluka. Shodno odredbi člana 22 Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda, Zaštitnik/ca nije ovlašćen/a da mijenja, ukida ili poništava akte organa. Zaštitnik/ca ne može da zastupa stranke u postupku, niti da u njihovo ime ulaže pravna sredstva, osim u slučaju iz člana 27 stav 2 ovog zakona.

Imajući u vidu navedeno Zaštitnik **ukazuje** JU Centru za socijalni rad za Opštinu Bijelo Polje da nastavi da prati porodicu X i X i preduzima u skladu sa nadležnostima mjere i radnje kojima bi se ostvarili najbolji interesi za djecu.

ZAMJENICA ZAŠTITNIKA
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE
Snežana Mijušković

D-na:

- podnositeljki pritužbe X X; adresa: xxx
- JU Centru za socijalni rad za Opštinu Bijelo Polje; adresa: Ul. Tršova br.27
- a/a

